

Előfizetési árak:

Egész évre	10— K
Fél évre	5— K
Negyed évre	2-50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton.

BAJA

Kiadóhivatal

Kazal József könyvnyomdája, ahol előfizetések és hirdetések felvételtelnek. Telefon 45.

Szerkesztőség

Baja, Eötvös József-utca 2. szám. Telefon 116.

Feloldó szerkesztő és lapfelügyelő: **Meskó Zoltán.**

A villamos telepről.

Vizitelnek és informálnak a vállalkozók és a szakértők.

Baja város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy villamos telepet létesít. Pályázatot hirdetett, melynek alapján hat vállalat adta be ajánlatát.

Az ajánlatok felülvizsgálására szakértőt is választott a mérnök előterjesztésére a város képviselőtestülete. Ezen választásról most nem elmélkedünk; e sorok írója majd a közgyűlésen fogja ezen ügyet szóvá tenni.

Ez alkalommal a vizitelésről óhajtunk megemlékezni és a látogató urak informálásait szóvá tenni.

Nagy most Baján az idegen forgalom. Vállalkozók, szakértők és nemszakértők járják most a várost, vizitelnek a befolyásos és nem befolyásos városatyáknál, informálják őket a beérkezett ajánlatok felül.

Mind egyikük a saját ajánlatának előnyeit domborítja ki a többi ajánlattevő rovására. Ezt természetesnek találjuk, hisz tudjuk, hogy minden cigány a maga lovát dicséri.

Azt azonban egyáltalán nem találjuk természetesnek, sőt nagyon visszataszónak találjuk, hogy egyes befolyásos és nem befolyásos urak már határoztak afelül, hogy melyik ajánlat az előnyösebb, hogy melyik vállalatot fogják támogatni.

Az ajánlatokat még nem vizsgálták felül, a szakértők még

nem mondták ki véleményüket és máris egyik-másik (inkább egyik, mint másik!) vállalat érdekében folyik a befolyásoló munka. Felreértések elkerülése végett sietve kijelentjük, hogy nem a hatóság, nem a hivatalos körök, hanem a magánérdeklődők részéről.

Minden bizonnyal a vizitelő vállalkozó urak információi alapján ismertetik szóban és írásban a vállalatok előnyeit. Minden rangú és rendű látogató tisztelt meg az egyes városatyák hajlékát.

Ja! a jó kis üzlet megéri ezt a fáradságot!

Az egyik helyi lapban már szakértői cikkek jelentek meg egy ismeretlen szakértő tollából. Nem tudjuk, hogy ki írta a cikkeket, pedig ha helyes a szakértői vélemény, ha igazságos és minden részrehajlástól, mindenidegenbefolyástól mentes, akkor az illető elsőrangú szakértő egész bátran aláírhatta volna cikkét és nem kellene szerényen a névtelenség homályába megmaradnia.

Minden esetre komolyabban vennék a szakértői véleményt, ha tudnók a forrását.

Mi türelemmel várjuk az ajánlatoknak hivatalos szakértői ismertetését és csak azután fogunk a kérdéshez megnevezett szakértőnk útján hozzászólni.

Egyelőre azonban csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy rentabilis lesz-e a vállalat? Lesz-e elég fogyasztó? Nem fog-e a város a vállalatra ráfizetni! Ne feledjük, hogy a közvilágítást továbbra is a gázgyár fogja ellátni! Igen jó szolgálatot tenne a köznek a mérnöki hivatal, ha erre nézve a város közönségét tájékoztatná. Azt hisszük, hogy a mérnöki hivatalnak megvan már az erre vonatkozó adatai.

Hány fogyasztója lesz a létesítendő villany-telepnek, hány ipartelep fogja azt igénybe venni. Hivatalos számszerű adatokat kérnénk.

Mi nem a vizitelő urak, hanem a városi mérnöki hivatal adatokkal támogatott információra vagyunk kíváncsiak!

Az önkéntes ápolónők.

Mult számunkban jeleztük már, hogy szombaton vizsgáztattuk a kórházban az a 14 urnő és urleány, akik a nehéz, sok fáradsággal összekötött ápolónői kurzusra jelentkeztek.

A vizsga a várakozáson felül jól sikerült. A kórház igazgatója már intézkedett is, hogy a levizsgázottak hamarosan megkapják a Vöröskeresztesek karszalagját.

A vizsga sikerére a kórház igazgatója vasárnap délután fényes zsűrt is rendezett. A zsűrra a 14 önkéntes ápoló, a kórházi orvosok, a főnöknő és a két műtő-apácánővér voltak hivatalosak. A megjelenésben egyedül özv. Sztankovics Károlyné volt megakadályozva, a három apácánővér pedig — rendi szabályzatokra hivatkozva — nem tehetett eleget a szíves figyelemnek. A zsűr különben fényesen, elegánsan sikerült.

Az önkéntes ápolónők különben ezek: Bátszegyey Gézáné, dr. Koller Imréné, özv. Michits Józsefné, Németh Jánosné, Szigrist Istvánné, özv. Sztankovics Károlyné, Vigyázó Józsefné, Weisz Mándorné, Müller Matild, Lissák Böske, Kellner Mariska, Szélig Pirokska és Jónitz Anna.

Rendőrségünk próbaköve.

Nagy ritkán adódik alkalom arra, hogy az ügyvéd, orvos, bíró, rendőr és az ezekhez hasonló pályán működő emberek bebizonyítsák tehetségüket és tudásukat. Ma már nincsenek Rózsasándorok, Vítaliskok oly nagy számban és méltán irigyelhetik társaik azt az ügyvédet, akire egy apagyilkos védelmét bízzák, méltán lehet büszke az ügyész arra, ha egy nagyszülő végrendeletelhamisítási pörben a vádat ő képviselheti és bizonyára nem utolsó szerep jut az ilyen perekben a nyomozó hatóságoknak.

Jól tudtuk és erre büszkék is voltunk, hogy a mi rendőrségünk csekély létszáma dacára is megállja helyét, mert kitűnő erőkből van összeállítva és főkapitányunk határozatlan ambícióval és munkaszeretettel van megáldva.

A legutóbbi időben nem fordult elő nálunk semmiféle nagyobb bűntény, — aminek természetesen öszintén örvendünk, — bizonyosságai annak, hogy nem vagyunk alkalmas

Kékkő,
rézkeñpor,
kéñmáj és
raffiaháñcs

legjobb minőségben és legolcsóbb napl árban.

Rézkeñporló, szabadalmazott **Permetező**

kivehető szélkazánnal,
tökéletes berendezéssel,

Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű. (Nápjegű)

Mindennemű permetező alkatrészek kaphatók

Drescher Gyula vaskereskedésében Baján.

terület a szélhámósok részére egyrészt azért, mert nálunk nincsenek Schmidt Milksák, akik Mánás Elzákak nevének, másrészt a bűnözőknek elég okuk lehet félni szemfüles rendőrségüktől.

A kiváló író, Heltai Jenő jegyzeteiben olvassuk a következő szellemességet: „Ha szerencséd van, — légy akármilyen tehetséges, — mégis érvényesülni fogsz” . . .

A rendőrségnek bizonyára eminens érdeke, hogy alkalma nyíljon a nyomozásra. Bármily furcsán is hangzik, szerencsének nevezük azt, ha egy hivatásért komolyan lelkesedni tudó rendőrtiszt kezébe futnak össze egy nagyobb büntény szálai. Hiszen egy vérbeli rendőrnek nem lehet nagyobb boldogsága, mint az, ha alkalma van másokat és önmagát meggyőzni tudásáról. Ehhez pedig szükséges az, hogy történjen valami rendkívüli eset, valami olyan büntény, melynek kinyomozása nemcsak lokális, hanem országos érdek.

Nagyszerű alkalom kínálkozott most arra, hogy a bajai rendőrség bebizonyítsa azt, amit ugyis tudtunk, hogy hivatásának mily magas fokán áll. Megemlékeztünk már arról, hogy a múlt héten egy jól szervezett pénzhamisító bandát leplezett le rendőrségünk Oltványi István rendőrfogalmazó és Rozman detektívvel az élén. Örömmel üdvözöljük őket ebből az alkalomból és bizonyos, hogy derekas munkájukkal az egész ország közönségének bizalmát kiérdemelte.

Az első per.

A Népszava — jól ismered ugye, nyájas olvasó, ezt a „radikális” lapot — a nyhízetlen megengedte magának azt az izléstelenéget, hogy a Megváltó feltámadását — sokak szerint humorosan, szerintünk otromba módon és durván gunyolódva tárgyalta.

Okot erre: — az új sajtótörvény szolgáltatott. Céljuk bizonyára az volt, hogy kimutassák a törvény egyenlőhelyen helyzet és sok visszaélésre jogosító intézkedését. De miért kellett ehhez épen Krisztus személyét választani, miért kellett a mi legszentebb hitünk és meggyőződésünket kigunyolni? Talán azért, hogy az igen tisztelt „elvtársak” bebizonyítsák érettségüket azokra a jogokra, melyekért velünk együtt küzdenek? Vagy talán azt akarták dokumentálni, hogy az új törvény miatt már a földi hatalmasságokat ki kell hagyni a vitából?

Ugy hisszük mi, hogy az ilyen izléstelenül durva támadásnak a megtorlására nem volt szükség az új törvényre és legyenek meggyőződve afelől a tisztelt elvtársak, hogy a pert e törvény nélkül is megindították volna ellenük. Mert azt eddig sem tűrtük büntetlenül, hogy ha valaki vallási meggyőződésünket bántotta, eddig sem volt lehetséges a Megváltót és annak követőit boszu-

latlanul sérteni, nevetségessé tenni és éppen abban az országban, melynek zászlajára a Szűzanya képe van festve.

Pert indították a Népszava ellen, de nem az új sajtótörvény alapján, mert e törvény nélkül is perbe kellett volna fogni ezt a lapot. A tárgyalást már az új törvény alapján fogják megtartani. És ha mi arról fogunk értesülni, hogy ebből az alkalomból a szokottnál nagyobb büntetést fognak kiszolgáltatni, ha halljuk, hogy példás megtorlásban részesítik a jelentkező szerzőt, akkor az nemcsak a kormánynak fog igazat adni a törvény szigorítását illetően, hanem elégtétel lesz nekünk is. És tiltakozunk már jó előre az ellen, hogy a Népszava e perből kifolyólag, mint az új sajtótörvény martírja szerepeljen. Ha elítélik — és mi bízunk benne, hogy igen, — akkor csak a megérdemelt büntetés éri utol.

Az első per szükségességét mindnyájan elismerjük és ez legyen elég annak bizonyítására, hogy a sajtó megreformálása szükséges volt régen. Sajnos, nem úgy történt, mint reméltük és néztük, de annak az egy-néhány üdvös intézkedésnek, mely abban foglaltatik, mindnyájan örvendhetünk.

Ennyi őszinteséggel — úgy érezzük — önmagunknak tartozunk.

Saghy Gaszton.

Mikor lebontanak egy házat.

A tavaszi, jó levegő, a napsugár ki-kicsálja az embert az utcára, egy kis sétagyaloglásra. De ennek a kedves sportnak a Belváros közepén az idén alaposan utját vágta az a rémisztő portenger, amely a cizterciák rendháza mellett elterül. A lebontott Wagenblatt-Henerári-féle házának lebontása kellemetlen, egészségtelen porfelhőkkel telíti a tavaszi ajért.

Igaz, hogy mindig házbontás hasonló kellemetlenségekkel jár, de azért a rendőrség talán mégis tehetne valamit a baj csökkentése céljából. Más városokban például a törmelék, mielőtt elhordják, lelocsolják. Így mégis csak sikerül valamennyire lekötni a port. Budapesten pedig az elhordatás bődő- vagy ládaszerű alkalmatlanságon történik és nem olyan lüttöl, kopott, ezerlikas kocsikon, amilyeneket a bajai koplálón lehet csak élvezni.

Hogy ezek a kocsik mit produkálnak — köztisztaság és a közegészség nagyobb dicsőségére, azt mindenki saját szemével láthatja, ha pár percre bepislant a Haynald utcába. A Haynald-utcában nem mernek ablakot nyitni, az uttest fehérlik a törmelékkel, a házak falain melán terpszkedik a por és piszok. A legbosszantóbb azonban az a vigyor, kaján mosoly, amit ezek a fuvarosok a bajszuk alól a köhögő járdataposók felé küldözgetnek. Mert nekik az ilyesmi be szokott vágni. Ők

t. i. megkapják az elhordatásért a rendes díjat, de nem kell a város köcsögéi menniük a teherrel. Likas kocsijukról egy elpotyog a drága teher, hogy mire a szerb templomig érnek, egy vastag, fehér porsáv jelzi az utjokat, zabnemlatta gebéik pedig a nagy megkönnyebüléstől szinte ficánkolnak.

Egy kis jóakarattal, utánjárassal tehetne a rendőrség itt is valamit. Vagy nincsen erre a szabályrendeletben paragrafus? Ja ugy. Hát akkor persze, hogy persze.

Néhány szó az ipartestületi elnökválasztáshoz.

Elnökválasztás nem is volt vasárnap, mert a tagok — állítólag — nem jelentek meg kellő számban. Nem is erőll akarunk most szólni, hanem arról a tünetről, mely a korteskedések hevében mint figyelemreméltó jelenség mutatkozott.

A városban röplapok szállingóznak, amelyek hangsúlyozottan az egyik jelölt ellen beszélnek és pedig azzal a megokolással, mert az a jelölt szabadkőműves. Az iparosság — így kulcsoljuk a röplap tenorjából — nem akarja érdekeit olyanok kezére bízni, akiknek a vallás, a keresztény morál dolgában a nagy többséggel homlokegyenest ellenkező tendenciái vannak. Nem tartja az iparosság érdekében megengedhetőnek, hogy olyan ember kerüljön vezető állásba, aki egy — az iparosságtól teljesen távolálló szervezetnek, egy hitkos szövetségnek egyszerű exponense, kiküldöttje, körülbelül így argumentál a röplap.

A magunk részéről csak örülnénk, ha az iparosok akciója sikerrel járna. Már az is örvendetes jelenség, hogy az iparosok között is felszólalnak már a szabadkőművesség ellen. Tudják már ott is, hogy a páholynak mindenütt az a céljuk, hogy embe-ke a vezető állásokba beszorítsák, mert így ők dirigálhatnak.

Ez alkalommal eszébe akarjuk juttatni egy főispánnak nyilatkozatát, amelyet városának polgármesterére tett: — nem merek erre a polgármesterre semmiféle tervet rábízni, — mondotta a főispán — mert egy óra múlva összes páholytestvérei már tudják és, ha nincsen nyúguk, agátnak a terveim ellen. — Hogy ki ez a főispán és ki volt az a polgármester, az mostan már nem fontos.

Az iparosok is jól tennék, ha ezt a szempontot az ipartestületi elnökválasztásnál figyelembe vennék.

Hirek.

Uj anyakönyvvezető helyettes. A belügyminiszter Fehér Lőrinc helyére Hechtl József rendőrkapitányt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

Gondnoksági ülés. Ma d. u. fél 5 órakor a népiskolai gondnokság ülést tartott, melynek főtárgyai voltak: az évvizáró vizsgák idejének megállapítása, a kiscsávolyi iskolaéület gondozása, illetve korábban leendő felhasználása, az új állásokra vonatkozó határidős jelentés előterjesztése, két tanerő szabadságoltatása.

A főkapitány hirdetőnyel. Molnár Mihály dr. főkapitány közli a földmívelésügyi miniszter rendeletét a löhere és lucerna termesztését károsító a r a n k a kötelező irtása tárgyában. Aki a kártékony araukát a hatóság é felhívása dacára rendes idejében el nem távolítja, 100 koronáig terjedő büntetéssel lesz sújtva. A bővebb részleteket kívánó birtokos az utasítás teljes szövegét a kapitányi hivatalnál megtekintheti.

Megrendszabályozott állati betegségek. A földmívelésügyi miniszterium hosszú lére eresztett rendeletet adott ki, amely az állati betegségek ellen óvó és gyógyítására szolgáló gyógymódokról, gyógyszerkezelésről, tipporokról, azok termeléséről, forgalombahozatala és alkalmazásáról ad közismert utasításokat. Talán gazdaink állatállományakévesebb paragraffussal, kevesebb hivatalos nagyfőpüsködséssel jobban járna, de mikor minálunk csak a lájtszat, a külsőség, a forma a fontos; a lényegyet lisse a kő. Szeremle szomorú esete megmutatta, hogy nem paragrafus kell a marhá- nak, hanem a vezetőik részéről egy kis tudomány és aztán egy jókora veszélytelen legező.

A Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali) április 11-iki számunkban közölte, hogy 1913. évi mérlegjelentéséből tévedésből kimaradt az az adat, hogy ezen társulatnak Baján a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank Bajai fiókjának palotájában saját kezűvel felügyelősége van, mely az összes módozatok szerint életbiztosításokra, valamint tűz-, betörés-, lopás-, baleset-, állat-jégbiztosításokra stb. stb. vonatkozó ajánlatokat felvesz.

SPORT, FUTBALL.

Szegedi T. K.—B. S. E.

3:2 (3:0)

Kellemesen csalódva hagytuk el vasárnap a B. S. E. sporttelepét. Szép és élvezetes játékot láttunk. Kellemesen csalódtunk, mert a szegediek fölányes szereplését vártuk s ehelyett változatos, csaknem egyenlő ellenfelek küzdelmében gyönyörködhettünk. Viláéért sem szabad azonban arra gondolni, hogy a szegediek gyenge szereplése volt oka annak, hogy csak minimális góldifferenciával győztek. Nem. A szegediek legjavát nyújtották tudásuknak a s fenti eredmény egyedül a bajai csapat óriási formajavulásának tudható be. Sőt volt egy félőrája a mérkőzésnek, amikor a szegediek oda voltak szó-

UJDONSÁGI!

Vidor-féle

UJDONSÁGI!

„**BUDAGYÖNGYE**“

: : méztápszer-különlegesség. : :

Továbbá finom akác és tisztesfü méz.

Kilója I K 40 fillér.

Kapható:

Szukopa Józsefnél,

Rigó-utca 6. szám alatt.

Megrendelésre házhoz is szállítom.

Kiadó egy bolthelyiségaz Arany János-utca és Rövid-utca sarkán, a Reiter-féle üzlet mellett,
valamint**egy 3 szobás utcai lakás**Bethlen Gábor-utca 2. szám alatt.
Bővebbet a BAJA kiadóhivatalában.

Papir- és írószer-kereskedés

■ **KÖNYVNYOMDA** ■**KAZAL JÓZSEF - BAJA**Telefon 45 **Vörösmarty Mihály-utca 6** Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésebb kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Felvétetik egy fiu

tanulóul

Kazal József könyvnyomdájában.

**Hazai Általános Biztosító
Részvény-Társaság.**A társaság elvállal biztosításokat
tűz- és jégkárok ellen (a villámcsapás által okozott tűzkárokat is
megtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelkezésére áll. Díjtételei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltányosan rendezi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvjá.**Költvénykiállító főügynökség: B A J A.**

(Városi bérház.)